

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/10957-3
Saksbehandler Marianne Gjellestad

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	13.05.2025

Høringssvar fra Agder fylkeskommune - Utkast til Strategiplan 2025-2028 SSHF

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkesutvalget gir høringssvar på Strategiplan 2025-2028 fra Sørlandet sykehus HF.
2. Fylkesutvalget foreslår i vedtaket at ulike områder rundt prioriteringer og regionalt samarbeid i planen kan tydeliggjøres.

Vedlegg

SSHF Utkast Strategiplan 2025-2028
LIM-rådets innspill til strategiplan SSHF 2025

Sammendrag

Agder fylkeskommune er høringsinstans for Strategiplan 2025-2028 fra Sørlandet sykehus HF. Planen omhandler viktige områder for de neste års utvikling. Agder fylkeskommune foreslår i vedtaket at ulike områder rundt prioriteringer og samarbeid kan tydeliggjøres i planen.

Saksopplysninger

Agder fylkeskommune har mottatt Strategi for Sørlandet sykehus 2025-2028 til høring (vedlegg). Planen skal operasjonalisere helseforetakets arbeid mot målområdene beskrevet i SSHF sin Utviklingsplan 2040. Strategiplanen viser innledningsvis til dagens demografiutfordring, hvor gruppen eldre øker samtidig som gruppen i yrkesaktiv alder blir færre, jf. «Perspektivmeldingen 2024» og NOU 2023:4 «Tid for handling», og presenterer dette som en vesentlig del av utfordringsbildet i strategiperioden.

Som strategidokument er planen på overordnet nivå. Det vises til nyere og pågående utredninger i virksomheten, herunder utredning av arbeidsmiljø, arealbruksplan og teknologimodernisering. Det vises også til planer som skal utarbeides etter ferdigstilling av strategiplanen, hvor det skal utdypes hvilke konkrete tiltak og prioriteringer det skal arbeides med i perioden 2025-2028. Klinikker og avdelinger i helseforetaket skal i løpet av 2025/2026 også utarbeide egne handlingsplaner med utgangspunkt i strategiplan 2025-2028. Disse handlingsplanene kan være flerårige, men skal oppdateres årlig.

Strategiplanen presenteres i tre deler med 1) innledning, 2) redegjørelse i tre punkter for hva helseforetaket skal lykkes med innen 2028 og 3) fire strategiske målområder. Hva sykehuset skal lykkes med innen 2028 samles under punktene «Sammen med pasienten for pasienten», «Kultur for helhet og samarbeid» og «Ansvarlig ressursforvaltning». Disse vises som gjennomgående perspektiver i følgende strategiske målområder:

- Kvalitet i pasientforløpet
- Ledelse, organisering og kultur
- Forskning og tjenesteinnovasjon
- Teknologi og bygg

Vurderinger

SSHF er en sentral aktør for utviklingen av et bærekraftig Agder. Strategiplanen er et overordnet dokument som setter retning for sykehusets drift og for samarbeid rundt befolkningens helsetilstand i regionen. For å lykkes med områdene SSHF løfter fram, kreves et godt regionalt samarbeid med pasienten i sentrum. Det beskrives i liten grad hvilke tiltak som skal lede til målsettingen eller hvordan planen skal evalueres. Som regional utviklingsaktør har Agder fylkeskommune lagt vekt på å kommentere på tema som er viktige for regionens levekår og for regionalt samarbeid rundt helsetjenestene. Kommentarene fremstilles iht. planens målområder.

Kvalitet i pasientforløpet

Demografiutfordringen krever utvikling av nye måter å organisere tjenestene på, og for å utsette behovet for helsehjelp legges det vekt på utvikling av individuell helsekompetanse. For dette er samarbeid med andre aktører sentralt, noe som gjenspeiles i planen. Også pasientsikkerhet og beredskap er sentrale momenter å løfte i regionalt fellesskap.

SSHF står foran en betydelig utfordring de kommende år hva angår ressurser og mulighetsrom, og Agder fylkeskommune støtter viktigheten av å adressere spørsmål rundt prioriteringer og oppgavefordeling. Økt helsekompetanse skal utsette befolkningens skrøpelighet og gjøre pasient og pårørende i stand til å ta hånd om egne behov i større

grad enn i dag. Her bør spørsmål rundt oppgavefordeling løftes i samfunnsdebatten, og sykehuset bør være tydelige på sine prioriteringer. Fylkeskommunen støtter også videreutvikling av pasientsikkerhetskultur i SSHF gjennom planperioden.

Helsefelleskapet nevnes som sentral arena for eksternt samarbeid om bærekraftige helsetjenester og helhetlige pasientforløp. Her bør også andre regionale samarbeidsarenaer nevnes, eksempelvis Overordnet samarbeidsorgan (OSO), samt behovet for å styrke samarbeid med frivilligheten.

Ledelse, organisering og kultur

Strategiplanen vektlegger god ledelse, faglig utvikling og godt arbeidsmiljø, samt viktigheten av å beholde og rekruttere kompetent personell. Arbeid med likestilling og mangfold presiseres.

Sykehuset er en regional arbeidsplass med overvekt av kvinnelige medarbeidere. Arbeids- og inkluderingsdepartementet la 1. april 2025 fram en ny NOU om kvinners arbeidshelse. Ny kunnskap om arbeidsmiljøbelastninger i kvinnedominerte yrker bør ligge til grunn for utvikling av et systematisk HMS-arbeid som gjenspeiler det reelle utfordringsbildet. I tillegg til forebygging av vold og trusler, som nevnes i strategiplanen, inkluderer dette også systematiske tiltak for mestring av emosjonell belastning og rollekonflikter, samt å begrense store lederspenn. Det anbefales også å utarbeide en gjennomgående livsfasepolitikk som inkluderer kvinnehelse og kvinners livsfaser. Som stor, kvinnedominert arbeidsplass i en region med tradisjonelt svake likestillingstall, har SSHF her anledning til å gå i front for å tilpasse HMS-systematikken til nyere kunnskap og slik fremme et bærekraftig og rettferdig arbeidsliv. I likestillingsarbeidet kan også andre grupper med fordel nevnes, dersom det gjøres prioriteringer på dette feltet.

Planen omtaler samarbeid om rekruttering og utdanning av helsepersonell i regionen. Her nevnes Campus sør, og samarbeid med UiO, UiA og kommunene i Agder. Agder fylkeskommune utdanner helsefagarbeidere, ambulansefagarbeidere, helsesekretærer og fagarbeidere i aktuelle servicefag, og bør også nevnes i denne sammenhengen. Fylkeskommunen støtter økning i antall helsefagarbeidere i sykehus. Dette vil gi mulighet for oppgavefordeling og frigjøre sykepleieressurser. Det foreslås også å øke lærlingeplasser i sykehusets avdelinger. Mange av helsefagarbeiderne vil etter endt læretid jobbe i kommunale tjenester, og de vil da ha verdifull kompetanse med fra læretid på sykehus.

Forskning og tjenesteinnovasjon

SSHF satser på forskning og løfter brukermedvirkning fram som viktig element i denne sammenhengen. Forskingen skal være bred og pasientnær, og skal finansieres med både interne og eksterne midler. Tjenesteinnovasjon skal være en naturlig del av arbeidshverdagen i hele sykehuset.

SSHF ønsker å være en attraktiv partner både lokalt, nasjonalt og internasjonalt på disse områdene. Som stor regional aktør er SSHF viktig for samarbeid rundt forskning og tjenesteinnovasjon i Agder, for nettverksbygging og for å videreutvikle helsetjenestene sammen. Også her savner vi at fylkeskommunen nevnes som samarbeidspartner; både som regional utviklingsaktør, som tjenesteleverandør og samarbeidspartner innen tannhelsetjenester og som opplæringsansvarlig for fagarbeidere innen helseområdet.

Teknologi og bygg

Sykehusbyggene skal «fremme trygg og effektiv pasientbehandling, understøtte virksomhetens behov, ha brukervennlig utforming og ivareta et godt arbeidsmiljø». Av nye byggeprosjekter nevnes nytt akuttbygg i Kristiansand og det skal etableres ny ambulansestasjon.

I Agder fylkeskommunes innspill til helseforetakets Utviklingsplan 2040 (sak 21/22913) ba fylkesutvalget om at helseforetaket var tydelige på behovet for å styrke tilbud for barn og unge i Agder, samt behov for ny kvinneklinikk i Kristiansand. Dette er ikke konkretisert i strategiplan 2025-2028, og behovet spilles derfor på nytt inn fra fylkesnivå.

Fylkeskommunens medvirkningsorganer, Råd for personer med nedsatt funksjonsevne og Fylkeseldrerådet, sender egne høringsinnspill til strategiplan 2025-2028. Rådet for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-rådet) i Agder ber om at deres innspill sendes som vedlegg til Fylkeskommunedirektørens vedtak (vedlegg).

Regionplan Agder 2030

SSHFs strategiplan 2025-2028 har stor betydning for de neste års utvikling av helsetjenester og for samarbeidet rundt utviklingen av et bærekraftig helsetilbud i Agder. Planen har derfor stor betydning for å utvikle Agder til en bærekraftig region med gode levekår, som er Regionplan Agder 2030s hovedmål. Levekårsperspektivet og kopling til regionplanen kan med fordel tydeliggjøres i strategiplanen, for å synliggjøre og styrke det regionale samarbeidet.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren i Agder mener at Strategiplan 2025-2028 gir et godt overordnet bilde av de neste års viktige satsinger i helseforetaket, men foreslår i vedtaket at ulike områder rundt prioriteringer og samarbeid kan tydeliggjøres i planen.

Kristiansand, 22.04.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Vegard Nilsen
Fylkesdirektør